

Mfv.I.10.734/2012/11.

A Kúria a dr. Érdi Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Bíró J. Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 15.M.4255/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.630.956/2012/6. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.630.956/2012/6. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperes által közölt rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítására és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 15.M.4255/2009/19. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, amely az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2009. augusztus 10-étől keresőképtelen állományba került, melyről a háziorvosa az igazolást csak 2009. augusztus 25-én állította ki. A felperes 2009. augusztus 10-én reggel sikertelen telefonhívást követően SMS üzenetet küldött a munkáltatói jogkör gyakorlójának, miszerint orvosi ügyeletre megy, emiatt nem tud a délelőtti folyamán a munkahelyén megjelenni. A felperes 2009. augusztus 10-én, 14-én és augusztus 24-én telefonon felhívta a munkáltatói jogkört gyakorló ügyvezetőt és beszéltek is egymással. Az alperes 2009. augusztus 25-én kelt rendkívüli felmondással a felperes munkaviszonyát megszüntette. Az indokolás szerint a felperes 2009. augusztus 10-étől nem jelent meg a munkahelyén, távollétének okát nem közölte és nem igazolta, az együttműködési kötelezettségének nem tett eleget. Rögzítette továbbá: „Az elmúlt napok telefonbeszélgetései és SMS üzenetváltásai nem támasztják alá, hogy akadályoztatva lenne az együttműködési kötelezettsége teljesítésében, abban, hogy a távollétét indokolja és igazolja”.

Az elsőfokú bíróság által levont következtetés szerint az alperes tudott arról, hogy a felperes betegsége, betegállománya miatt hiányzik a munkahelyéről. Ezt támasztotta alá F.Á.felperesnek elküldött több SMS üzenete, melyekben az a munkavállaló, akinek munkakörébe tartozott a hiányzások és azok okának nyilvántartása,

nem arra hívta fel a felperest, hogy távolmaradásának okát közölje, hiányzását igazolja, hanem az állapota felől érdeklődött, illetve az iránt érdeklődött, hogy mikor tud ismét munkába állni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ezek olyan kérdések, amelyeket a betegállományban lévő munkavállalóknak tesz fel a munkáltató. F.Á. tanúvallomása alapján azt is megállapíthatónak találta, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója és a felperes telefonon beszéltek a betegállomány ideje alatt.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes a házi orvos tanúvallomásával igazolta, hogy 2009. augusztus 25. előtt orvosi igazolást nem kapott a keresőképtelenségéről. A házi orvos tanúvallomása szerint 2009. augusztus 10-én keresőképtelen állományba vette ugyan a felperest, de erről igazolást csak 2009. augusztus 25-én állított ki és adott át a részére. A felperesnek tehát nem róható fel, hogy a betegállományát orvosi igazolással a rendkívüli felmondás közlését megelőzően nem tudta igazolni, hiszen azzal nem rendelkezett. Az, hogy a felperes a rendkívüli felmondást követően 2009. augusztus 29-én adta át az alperesnek az igazolást, már nem tartozik a per tárgyához. Az orvosi igazolásokból az is megállapítható, hogy a felperes még ekkor sem volt keresőképes, hiszen 2009. augusztus 23-án sem nyilvánították azzá.

Az elsőfokú bíróság a közbenső ítéletében azt is rögzítette, hogy az alperes nem tett eleget az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 96. § (2) bekezdésében foglaltaknak, és nem adott lehetőséget a felperesnek védekezése előterjesztésére, nem hívta fel távollétének igazolására, holott a betegállomány alatt több telefonbeszélgetés és SMS-váltás is történt a felek között.

Az alperes azon hivatkozását, miszerint a felperes az együttműködési kötelezettségét azzal is megszegte, hogy a helyettesítésére irányuló kezdeményezést, a kapcsolattartást ellehetetlenítette, a folyamatban lévő ügyek átadásától elzárkózott, illetve azt megakadályozta ismeretlen helyen történő tartózkodásával, nem vizsgálta tekintettel arra, hogy azt a rendkívüli felmondás nem tartalmazta.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 51.Mf.630.956/2012/6. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyta.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges bizonyítást lefolytatta. Helyesen állapította meg a tényállást, és a megfelelő jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló az arra alapított érdemi döntése is, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján indokolásbeli kiegészítéssel helybenhagyta. Rögzítette, hogy a betegállományra vonatkozó bejelentés megtörténtét a felperesnek kellett a perben bizonyítania, erről helyesen tájékoztatta a peres feleket az elsőfokú bíróság, továbbá okszerűen értékelte e körben a rendelkezésre álló bizonyítékokat, amikor megállapította, hogy a felperes e bizonyítási kötelezettségének eleget tett. Helyesen hivatkozott a rendkívüli felmondásban is elismert telefonbeszélgetésekre és SMS-váltásokra,

az alperes által sem vitatott 2009. augusztus 10-ei SMS-e tartalmára és F.Á. tanúvallomására, amelyek igazolják a felperes és az alperes ügyvezető közötti telefonbeszélgetést. Ugyancsak ezt támasztja alá az ügyvezető 2009. augusztus 24-ei SMS-e: „Szia! Mikortól számíthatok ismét rád?”. Az alperes a beadványában ezen SMS-t akként magyarázta, mint a munkáltató felhívását arra, hogy a felperes az elmúlt 14 napról igazolást nyújtson be. Ezen nyilatkozat a másodfokú bíróság álláspontja szerint feltételezi a felperes betegállományának ismeretét.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által igazolt telefonhívásokra tekintettel az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy ténylegesen nem jött létre a telefonos kapcsolat az általa hivatkozott telefonbeszélgetések átirányítása miatt. Ezt az állítását azonban cáfolja a rendkívüli felmondásban is elismert telefonbeszélgetések ténye.

A rendelkezésre álló peradatokból megállapítható, hogy az alperes nem, illetve nem megfelelő határidővel hívta fel a felperest a betegállomány igazolására, tudomása volt a betegsége utaló adatokról. Ezért nem hivatkozhat az igazolás hiányára különös figyelemmel arra, hogy azzal a felperes maga sem rendelkezett 2009. augusztus 25-éig. Az alperes perbeli nyilatkozatával egybehangzó felperesi állítás szerint 2009. augusztus 24-én hívta fel a munkáltató az orvosi igazolás haladéktalan benyújtására. Ehhez képest a 2009. augusztus 25-én közölt rendkívüli felmondás indoka okszerűtlen, mert az alperes nem megfelelő határidő tűzésével szólította fel, valamint az orvosi igazolás hiánya nem róható fel a felperesnek, de nem értékelhető az alperes terhére sem. Az alperes mulasztása az volt, hogy bár tudomása volt a felperes betegségéről, megfelelő határidő tűzésével nem szólította fel a keresőképtelenség igazolására. Ezzel az Mt. 3. § (1) bekezdés szerinti együttműködési kötelezettségét is megszegte, de a jóhiszemű joggyakorlás és a tisztességes eljárás követelményének sem tett eleget. Ezen kötelezettségszegésére tekintettel mint saját felróható magatartására nem hivatkozhat alappal, és arra sem, hogy a felperes a 2009. augusztus 24. és 25. napokra csak a peres eljárás során csatolta a keresőképtelenségi igazolást.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a munkatársakkal való együttműködési kötelezettség hiányát a rendkívüli felmondás nem tartalmazta. Ezért jogszerűen rekesztette ki a bizonyítás köréből az erre vonatkozó indítványokat. Ugyanezen okból jogszerűen mellőzte annak vizsgálatát is, hogy a felperes valóban keresőképtelen volt-e. Az alperes saját előadása szerint a rendkívüli felmondás közlését követően jutott a tudomására, hogy a felperes a keresőképtelen betegállomány ideje alatt is állásinterjúkra járt, következésképp ezen indokot a rendkívüli felmondás nem tartalmazhatta.

A másodfokú bíróság a fellebbezésre tekintettel rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság valóban megállapította, hogy az alperes eljárása az Mt. 96. § (2) bekezdésébe ütközött, de a rendkívüli felmondás

jogellenességét nem ezen rendelkezés megsértése miatt, hanem az indok valótlanlansága és okszerűtlensége folytán állapította meg.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezésével elsődlegesen új határozat meghozatalát, a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását kérte a felperes perköltségben marasztalása mellett.

Álláspontja szerint az eljáró bíróságok iratellenesen állapították meg a tényállást, ezért a levont jogkövetkeztetésük is téves. Hibás a bíróságok kiindulópontja, miszerint a felperes 2009. augusztus 10-étől keresőképtelen állományban volt. A valóság az ugyanis, hogy 2009. augusztus 10-étől nem jelent meg a munkahelyén, és csak a rendkívüli felmondást követően, 2009. augusztus 29-én igazolta orvosi irattal a távollétét. Ezért a bíróságoknak vizsgálniuk kellett volna a keresőképtelenség tényét. Az erre irányuló alperesi bizonyítási indítványt jogellenesen utasították el. Nem értékelték azt, hogy a felperes állítása ellenére 2009. augusztus 10-én nem volt orvosi ügyeleten. Ezt követően nem jelent meg a munkahelyén, és távollétének okáról a munkáltatót nem tájékoztatta, távolléte idején bizonyíthatóan állásinterjúkra járt, nem tartózkodott a megjelölt címein, gépjárművet vezetett, 2009. augusztus 26-ai leszámolásakor sem adott tájékoztatást a keresőképtelenségéről, csak 2009. augusztus 29-én adta le az orvosi igazolást. Ezek figyelembevételével megállapítható lett volna ugyanis, hogy az utólagosan benyújtott, bizonyítottan jogsértően kiállított orvosi igazolás nem volt alkalmas a felperes keresőképtelenségének igazolására. Csatolta a felülvizsgálati kérelméhez a jogerős közbenső ítéletet követően általa beszerzett igazságügyi szakértői véleményt annak alátámasztására, hogy bizonyítási eljárás lett volna szükséges a felperes keresőképtelenségének megállapításához, valamint arra, hogy a felperes házi orvosának igazoláskiadási gyakorlata jogszabálysértő. Ez utóbbit nem is lehetett volna az alperes hátrányára értékelni, mert a munkáltatói rendkívüli felmondás azzal vált jogellenessé, hiszen annak indoka a tizenöt napos igazolatlan távollét volt.

A rendkívüli felmondás jogszerűsége körében az alperesen volt a bizonyítási teher, ezért a bizonyítási indítványai elutasítása súlyosan jogsértő volt, mint ahogy az is, hogy a perben a felperes állításait elfogadták, az alperes ügyvezetőjének vallomását viszont nem.

Hivatkozása szerint a rendkívüli felmondásban közölt okok valóságát bizonyította, és azok megalapozzák a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetésére vonatkozó munkáltatói intézkedést.

A perben bizonyította, hogy az a felmondási ok, miszerint a felperes nem igazolta a távollétét a felmondás kézhezvételéig, valós. Azonban e körülményt figyelmen kívül hagyta mindkét bíróság, és azt is, hogy e valós felmondási ok okszerűvé teszi-e a

felmondást.

Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottnak azt, hogy közölte volna a felperes a távolléte okát, azonban az általa elmondottak és a telefonról készített fotói alapján az együttműködési kötelezettsége teljesítését igazoltnak látta. A keresőképtelenség közlésének elmaradását a felperes terhére kellett volna értékelni, és azt megállapítani, hogy a felmondás ezen indoka is valós.

Iratellenes a bíróságok megállapítása, miszerint nem tartalmazta a rendkívüli felmondás indokként a munkatársakkal való együttműködés hiányát, miután az intézkedés kifejezetten hivatkozott az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra. E körben is súlyosan jogsértő módon mellőzték a bíróságok a bizonyítási eljárás lefolytatását.

Álláspontja szerint az Mt. 96. § (2) bekezdésében foglaltakat nem szegte meg, miután a tizenöt napon át igazolatlanul hiányzó, munkatársaival együttműködni nem kívánó munkavállaló meghallgatása már nem volt elvárható a munkáltatótól. Egyébként e rendelkezés megszegése nem eredményezheti a bírói gyakorlat szerint a rendkívüli felmondás jogellenességét.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályban tartására irányult az alperes perköltségben marasztalása mellett.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 275. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének helye nincs. A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt, és nincs helye a bizonyítékok újraértékelésének, azaz felülmérlegelésének sem. Erre tekintettel a felülvizsgálati kérelemhez csatolt igazságügyi orvosszakértői véleményben foglaltak a felülvizsgálati eljárásban nem voltak figyelembe vehetőek.

A bírói gyakorlat szerint az ügy érdekét érintő jogszabálysértés csak a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen, logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2002.29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak azonban e fenti jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

Az eljáró bíróságok helyesen állapították meg a rendkívüli felmondás tartalmát. Annak indokolásában az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes nem közölte, illetve nem igazolta a távolléte okát, és nem tett eleget az együttműködési kötelezettségének. Az utóbbi indok körében azonban a rendkívüli felmondás nem a helyettesítésre, a munkafeladatok átadására vonatkozó mulasztást, hanem - a szöveggörnyezet alapján - a távollét okának közlését és igazolásának kötelezettségét értette [„a 103. § (1) bekezdés c) pontja alapján köteles a munkatársaival

együttműködni. Előzőekre tekintettel Önt együttműködési kötelezettség terheli a munkaviszonyával összefüggésben. A jelen esetben ez azt jelenti, hogy igazolatlan távolléte esetén haladéktalanul közölnie és igazolnia kell annak okát" (rendkívüli felmondás)].

Erre tekintettel jogszerűen, a Pp. 3. § (4) bekezdésének megfelelően mellőzték a felperesnek a helyettesítése terén tanúsított magatartására vonatkozóan előterjesztett bizonyítási indítványa teljesítését.

Az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdés alapján a bizonyítékokat egybevetés útján, összességükben értékelve jogszerűen vontak le következtetést arra, hogy a felperes közölte a munkáltatójával a keresőképtelensége tényét. Erre vonatkozóan nemcsak a felperes személyes előadását, hanem F.Á. tanúvallomását, az SMS üzenetek tartalmát, a telefonhívások megtörténeke tényét igazoló fényképfelvételeket és a munkáltatói jogkörgyakorló perbeli nyilatkozatát is egymással összevetve értékelték, arról is számot adva, hogy mely bizonyítékot miként és mennyiben értékelték [Pp. 221. § (1) bekezdés].

Alaptalan az alperes azon érvelése is, hogy a felperes a munkából igazolatlanul volt távol. Távollétének okát, a keresőképtelenséget a háziorvosa igazolta a rendkívüli felmondás közlésének időpontjáig terjedően és azon túl is, erre vonatkozóan a táppénzes iratok rendelkezésre állnak a keresetlevél mellékleteként.

A keresőképtelenség fennálltának megállapítása orvosi szakkérdés, ilyen bizonyítási indítványt az alperes azonban nem terjesztett elő, az orvos által kiadott igazolás tartalmának megcáfolására az általa indítványozott bizonyítékok (állásinterjúkra járt, nem tartózkodott a megjelölt címen, gépjárművet vezetett) pedig nem voltak alkalmasak.

A perben nem volt vitatott, hogy a felperes az orvosi igazolást a rendkívüli felmondást követően küldte meg az alperes részére. Ezen késedelem értékelésekor azonban az eljáró bíróságok helytállóan utaltak a háziorvos igazoláskiadási gyakorlatára és arra, hogy a munkáltató a felek között a távollét időtartama alatt is fennálló telefonos kapcsolat ellenére nem hívta fel a felperest az írásbeli igazolás megküldésére, a felhívást követően pedig ennek teljesítésére kellő határidőt nem biztosított, ezzel az együttműködési kötelezettségét megszegte. Abból, hogy a felperes a felmondás kézhezvételét követően nyomban nem postázta a táppénzes igazolását, és ezt a leszámoláskor a házastársa sem adta át a munkáltatónak, nem vonható le okszerű következtetés - a háziorvos tanúvallomásával szemben - arra, hogy az igazolás kiállítására nem 2009. augusztus 23-án került sor, avagy a felperes annak tartalma ellenére nem volt keresőképtelen. A felperesnek a rendkívüli felmondás közlését követően tanúsított ezen késedelme, együttműködési kötelezettségének megszegése - szemben a munkáltató együttműködési kötelezettségét sértő magatartásával, miszerint az igazolás csatolására vonatkozó felhívás teljesítésének bevárása

nélkül adta ki a rendkívüli felmondását - nem teszi a munkáltató intézkedését jogszerűvé.

A másodfokú bíróság a munkáltató Mt. 96. § (2) bekezdését sértő eljárását az adott esetben jogszerűen értékelte az együttműködési kötelezettséget sértő magatartásnak, és a bírói gyakorlatnak megfelelően állapította meg azt, hogy önmagában ezen munkáltatói jogsértés nem eredményezné a rendkívüli felmondás jogellenességét.

Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy az eljáró bíróságok a bírói gyakorlattal ellentétes döntést hoztak. Az általa hivatkozott eseti döntések eltérő tényállásokra tekintettel jelen ügyben nem voltak figyelembe vehetők.

A fentiek alapján a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles viselni.

Budapest, 2013. szeptember 4.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: Nné tisztviselő